

A.3. LES GARANTIES D'UNA EDUCACIÓ DE QUALITAT A LES UNITATS D'ESCOLARITZACIÓ COMPARTIDA

En els darrers anys el Síndic ha rebut diverses queixes relacionades amb l'aplicació de mesures d'austeritat en la provisió de recursos financers a les entitats i als ens locals que s'ocupen de gestionar les unitats d'escolarització compartida (UEC), que n'afecten la qualitat i també la cobertura de l'atenció prestada. La reducció de la subvenció d'aquestes entitats amb requeriments d'atenció d'alumnat similars o la reducció dels mesos per curs finançat, entre d'altres, han provocat que hi hagi UEC que iniciïn la seva activitat setmanes més tard de la data d'inici de curs establert pel calendari escolar o que contractin menys personal o que ho facin el mateix dia en què comencen les classes lectives amb l'alumnat, la qual cosa obliga a iniciar el curs sense la programació necessària per al desenvolupament de qualsevol intervenció educativa.

L'ordenament jurídic regula els programes de diversificació curricular i altres programes personalitzats per als alumnes amb necessitats específiques de reforç educatiu en els ensenyaments secundaris obligatoris (ESO). Les unitats d'escolarització compartida representen una de les diverses modalitats possibles de mesures d'atenció a la diversitat que el Departament d'Ensenyament pot desplegar en un determinat territori.

Les UEC han de tenir el mateix calendari escolar que els centres ordinaris on es desenvolupa l'educació secundària obligatòria

Les UEC són programes de diversificació curricular específics per a alumnes amb inadaptació al medi escolar i risc d'exclusió social, que tenen per finalitat prestar atenció educativa, complementant la que oferei-

xen els centres educatius, als alumnes d'ESO que presenten problemes de comportament i conductes disruptives, absentisme i rebuig escolar, trets d'inadaptació social i risc de marginació. Són alumnes, doncs, amb necessitats especials de suport educatiu a les quals els mateixos centres ordinaris, amb els recursos ordinaris, no poden donar resposta, i només poden ser derivats a les UEC quan les mesures d'atenció a la diversitat dins el centre educatiu ordinari hagin resultat insuficients i s'hagin esgotat totes les actuacions possibles per part del centre.

Cal posar de manifest que els alumnes de les UEC estan en edat d'escolarització obligatòria, i que l'objectiu de les UEC consisteix a afavorir l'assoliment de les competències bàsiques de l'etapa i l'obtenció del títol de graduat en educació secundària obligatòria. Per això es requereix una metodologia que els motivi, que els retorni la confiança en les possibilitats d'èxit personal, que reforci els seus aprenentatges i que eviti l'abandó escolar. Qualsevol circumstància que limiti el desplegament permanent i el funcionament normal d'aquests recursos afecta directament l'assoliment dels objectius.

El retard en l'inici de l'activitat de la UEC vulnera el dret a l'educació de l'alumnat adscrit

A criteri d'aquesta institució, el retard a iniciar l'activitat de la UEC vulnera el dret a l'educació de l'alumnat adscrit perquè les condicions d'escolarització alternatives, malgrat les adaptacions realitzades, no planificades conjuntament amb els professionals de la UEC, no en garanteixen suficientment una escolarització adequada. El Síndic considera que l'alumnat adscrit a les UEC ha de ser atès plenament durant el període lectiu establert per la normativa que regula el calendari escolar per als ensenyaments de secundària obligatòria, tal com succeeix amb la resta d'alumnat d'ESO. I el Síndic constata que, amb els recursos disponibles als centres de secundària, no és possible

atendre adequadament les necessitats educatives d'aquest alumnat. Escolaritzar aquest alumnat al centre durant un període significatiu de temps requereix ajudes, suports i adaptacions que poden depassar les possibilitats que ofereix la programació ordinària de l'aula i les mesures de reforç disponibles.

De manera alternativa, cal que es garanteixi l'escolarització de l'alumnat adscrit a

la UEC als centres ordinaris i que es doti aquests centres dels recursos necessaris perquè aquest alumnat pugui ser atès adequadament durant les setmanes en què aquests programes no inicien la seva activitat; i que es prevegi aquest retorn temporal de l'alumnat al centre en el pla individualitzat dels alumnes, amb les corresponents necessitats de suport, i que es garanteixi la continuïtat de l'actuació educativa entre la UEC i el centre educatiu.

Queixa 03966/2012

La queixa fa referència bàsicament al retard en l'inici de l'activitat d'una UEC perquè el conveni de col·laboració entre el Departament d'Ensenyament i l'organisme autònom de l'Ajuntament de Valls no es va signar fins al dia 1 d'octubre de 2011, quan el curs 2011/2012 s'havia iniciat el 12 de setembre de 2011, la qual cosa va comportar un retard en l'inici de les classes per part d'aquest alumnat. Aquest retard es va repetir el curs 2012/2013.

El Departament d'Ensenyament va exposar que els alumnes van ser derivats a la UEC el mes d'octubre, però que, prèviament, havien estat atesos als seus centres educatius durant el mes de setembre. L'estudi de la queixa va fer palès que, tal com manifestava la persona interessada, la majoria dels alumnes de la UEC no van assistir de manera continuada a l'institut durant les primeres setmanes de curs i fins que la UEC no es va posar en funcionament.

A criteri d'aquesta institució, el retard a iniciar l'activitat de la UEC ha vulnerat el dret a l'educació de l'alumnat adscrit perquè les condicions d'escolarització alternatives, malgrat les adaptacions realitzades, no planificades conjuntament amb els professionals de la UEC, no en garanteixen suficientment una escolarització adequada, tal com demostren les dades d'assistència al centre.

Tenint en compte aquest fet, el Síndic va demanar al Departament d'Ensenyament que amb vista al curs 2013/2014 l'activitat d'aquesta UEC tingués el mateix calendari escolar que els centres ordinaris on es desenvolupa l'educació secundària obligatòria, tal com així es va produir finalment.

Queixa 06040/2013

Els promotors de la queixa mostren la seva disconformitat amb el nou concurs públic per a la gestió de les UEC. Concretament, la queixa fa referència a la suposada reducció del pressupost de licitació, a un increment de la capacitat d'atenció d'alumnat i de la despesa mensual per alumne, a la suposada reducció del nombre de mesos finançats, que no comprenen tot l'any, i a la suposada manca de temps de preparació de les activitats per part dels professionals de les UEC pel fet que se'ls redueix el temps del contracte. El Síndic ha sol·licitat informació al Departament d'Ensenyament i està pendent de resposta.